

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **V. M.**, narozený dne -
bydliště -
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2022 č.j. CPR-14518-14/ČJ-2021-930310-V235,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 20. 1. 2022, č. j. CPR-14518-14/ČJ-2021-930310-V235 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. **Vymezení věci**

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 20. 1. 2022 č.j. CPR-14518-14/ČJ-2021-930310-V235 (dále jen „napadené rozhodnutí“) Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „žalovaný“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) k odvolání žalobce částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí ze dne 8. 4. 2021 č.j. KRPA-84850-11/ČJ-2021-000022-ZAM (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“). Napadeným rozhodnutím ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) správní vyhoštění a byla stanovena doba 10 měsíců, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a jejíž počátek byl stanoven od okamžiku, kdy uplyne doba stanovená k vycestování; zároveň byla stanovena doba k vycestování z území členských států Evropské unie (dále jen „EU“) do země státního občanství cizince nebo třetí země, kde je oprávněn pobývat nebo která ho přijme, a to do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, správní orgán I. stupně dále rozhodl, že podle ust. § 179 zákona o pobytu cizinců nebyly shledány důvody znemožňující vycestování a vycestování cizince je možné.

II. Žalobní body

2. Žalobce poukázal na to, že žalovaný porušil ust. § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem daného případu, a ust. § 50 odst. 2 správního řádu, neboť si neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Konkrétně nesouhlasil s tím, že by v České republice vykonával nelegální práci a pobýval bez platného pobytového oprávnění. Na místě staveniště se v době kontroly pouze nacházel, avšak žádnému výkonu práce se nevěnoval, nejsou splněny podmínky pro výkon pracovní činnosti. Jde-li o pobyt, vstoupil na území schengenského prostoru dne 5. 3. 2021 a jako držitel ukrajinského biometrického cestovního pasu mohl v období následujících 180 dnů pobývat na území smluvních států po dobu 90 dnů, přičemž tuto dobu nepřekročil. Měl za to, že nebylo nijak prokázáno, že by žalobce dobu nepřetržitého 90 denního pobytu překročil. Tvrdil, že v době pobytové kontroly dne 8. 4. 2021 se nacházel na území České republiky legálně, a to na základě oprávnění, které má jako držitel ukrajinského biometrického pasu, a není pravdou, že by na území České republiky vykonával jakoukoliv nelegální práci, neboť se nic takového neprokázalo. Dle jeho názoru žalovaný evidentně nezjistil řádně skutkový stav věci a nebyly splněny podmínky pro uložení správního vyhoštění.
3. Dále nesouhlasil s tím, že by mohl vycestovat do domovského státu, neboť na Ukrajině nyní probíhá dlouhodobý vnitrostátní válečný konflikt, který v současnosti nepolevuje na intenzitě, jsou hlášeny neustálé přestřelky, mrtví jsou mezi vojáky i civilisty, v nedávné minulosti došlo k vojenské konfrontaci mezi Ukrajinou a Ruskou federací v Azovském moři, ruská strana nyní u společné hranice shromažďuje velké množství

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

vojáků a hrozí přímou vojenskou intervencí, hovoří se o blížící se otevřené válce s Ruskou federací. Informace OAMP hovoří o špatné situaci na Krymu a celém východě země, incidenty se soustřeďují na hranice mezi územím ovládaným povstanci a vládními jednotkami v Doněcké a Luhanské oblasti, převážně na tomto území se povstanci ze samozvaných republik Doněcké a Luhanské dopouštějí činů kvalifikovaných jako válečné zločiny včetně mučení či mimosoudních poprav, po několika letech konfliktu se v samozvaných republikách vytvořilo prostředí nestability, nejistoty a beztrestnosti značně dopadající na civilní obyvatelstvo, a to v rámci celé Ukrajiny.

4. Měl za to, že uložené správní vyhoštění je z hlediska své délky zcela nepřiměřené, nebyly splněny podmínky pro vydání napadeného rozhodnutí; k tomu namítal, že žalovaný porušil rovněž ust. § 2 odst. 1, 3 a 4 správního řádu. Neshledal naplnění zákonných podmínek pro vydání napadeného rozhodnutí. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žalobní námitky obsahově takřka souhlasí s odvolacími námitkami proti prvostupňovému rozhodnutí, na něž bylo podrobně reagováno v napadeném rozhodnutí, proto odkázal na jeho odůvodnění i na shromážděný spisový materiál. Vyslovil přesvědčení, že v odvolacím řízení postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i s mezinárodními smlouvami, jež jsou součástí právního řádu, a z jeho strany nedošlo k žádnému pochybení. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
7. Dne 8. 4. 2021 byla hlídkou Policie ČR provedena kontrola oprávněnosti zaměstnání cizinců na specifikované adrese v P., při které byl ztotožněn žalobce, bylo konstatováno podezření, že žalobce pracuje na území České republiky neoprávněně, z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn a eskortován na pracoviště správního orgánu I. stupně, zajištění bylo ukončeno téhož dne. Žalobce byl přistižen při výkonu práce na schodišti, kde dělal fasády, a sám výkon této práce přiznal, měl na sobě mj. pracovní boty, oranžovou reflexní vestu a žlutou helmu. Z ukrajinského biometrického cestovního pasu žalobce vyplynulo, že na území schengenského prostoru vstoupil dne 3. 3. 2021. Žalobce k tomu sdělil, že téhož dne vstoupil do České republiky, přicestoval za prací a od té doby zde pobývá.
8. Dne 8. 4. 2021 bylo se žalobcem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců na základě skutečnosti, že dne 8. 4. 2021 v čase 9:30 hodin byl kontrolován v prostoru staveniště, konkrétně rekonstrukce části domu na P., ač nebyl oprávněn vykonávat pracovní činnost.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

9. Žalobce dne 8. 4. 2021 při svém výsledku uvedl, že ve vlasti bydlí v Zakarpatské oblasti a nemá tam žádné potíže, nehrozí mu tam nebezpečí a obavu z návratu taktéž nemá, do ČR přicestoval dne 4. 3. 2021, od té doby zde pobývá nepřetržitě. K pracovní činnosti na území České republiky sdělil, že ze zemí EU pracoval jen v České republice, české pracovní vízum nikdy neměl, do České republiky si přijel vydělat peníze, ode dne 5. 3. 2021 zde prováděl zednické práce (úpravu fasády), kromě neděle pracoval každý den, a to od 7:00 do 18:30 hodin, sám si zapisoval odpracované hodiny, v souvislosti s prací nepodepisoval žádné dokumenty, měl pracovat asi do 27. 5. 2021, nevlastní živnostenský list ani pracovní povolení v České republice, věděl, za jakých podmínek může pracovat na území České republiky, i o povinnosti mít pracovní povolení. Dále uvedl, že na Ukrajině má babičku a sestru, bydlí u babičky v jejím domě, v EU nemá rodinné příslušníky, v České republice má jen vzdálené příbuzné, nevlastní zde žádný majetek, má sjednané zdravotní pojištění, na území České republiky se nenachází osoba, vůči níž by měl vyživovací povinnost nebo ji měl v péči, či osoba, která by jeho správním vyhoštění pociťovala jako zásah do soukromého života, společnou domácnost s občanem EU nesdílí, nemá vazby v České republice; není u něj dána překážka ve vycestování, vycestuje dobrovolně, peníze si obstará, má se kam vrátit v domovském státě, a to za rodinou.
10. Dne 8. 4. 2021 se žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, avšak nechtěl se k nim vyjádřit ani navrhnout jejich doplnění.
11. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 8. 4. 2021, v odůvodnění správní orgán I. stupně poukázal na ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, § 119a odst. 2, § 174a, § 179, § 118 odst. 1, 3 zákona o pobytu cizinců, shrnul předchozí průběh řízení a tvrzení uvedená žalobcem. Shledal, že jako pomocný dělník vykonával pomocné práce na stavbě, a to minimálně od 5. 3. 2021, aniž by měl povolení k zaměstnání, čímž naplnil důvod pro aplikaci § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců, dané jednání mělo všechny znaky závislé práce. Dále se zabýval přiměřeností dopadů daného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, a to zejména jeho osobní a rodinnou situaci, shledal, že má větší rodinné vazby na Ukrajině, v České republice nebyly žádné osobní ani jiné podstatné vazby zjištěny, řádně se zabýval tím, jakým způsobem bude rodinný a soukromý život žalobce zasažen, poměřil vazby žalobce v České republice a zájem na jeho vyhoštění odpovídající závažnosti jeho jednání a shledal, že se jedná o zásah přiměřený při respektování principu proporcionality, neshledal takový stupeň integrace v České republice, který by bránil jeho vycestování. Správním vyhoštění má preventivní povahu, zavinění není třeba prokazovat. Dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovil v délce jednoho roku, a to s přihlédnutím k povaze protiprávního jednání žalobce, tj. práce bez platného povolení k zaměstnání a pobývání bez oprávnění k pobytu na území České republiky, přičemž v tomto protiprávním jednání chtěl žalobce nadále pokračovat, ale bylo mu to znemožněno po policejní kontrole dne 8. 4. 2021; uvedená doba byla stanovena v dolní hranici s přihlédnutím ke všem přitěžujícím okolnostem. Konstatoval možnost žalobcova vycestování, neboť žalobce pochází z bezpečné země původu a současně neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí dle § 179 zákona o pobytu cizinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

12. Žalobce podal dne 19. 4. 2021 proti prvostupňovému rozhodnutí prostřednictvím právního zástupce odvolání, v němž uplatnil obdobné námitky jako v žalobě (zpochybnil výkon nelegální práce i neoprávněnost pobytu a vyjádřil nesouhlas s možností vycestovat na Ukrajinu).
13. O odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 8. 2021 č.j. CPR-14518-3/ČJ-2021-930310-V235, ve kterém s výjimkou určení počátku doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, potvrdil prvostupňové rozhodnutí.
14. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, na jejímž základě Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 6. 10. 2021 č.j. 19 A 30/2021 – 18 rozhodnutí ze dne 18. 8. 2021 č.j. CPR-14518-3/ČJ-2021-930310-V235 zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, a to pro nepřezkoumatelnost týkající se odůvodnění délky zákazu pobytu. Soud se neztotožnil s posouzením délky správního vyhoštění správními orgány, neboť žalobci bylo přičteno k tíži (resp. nebylo to zcela jasné), že pobýval v České republice neoprávněně, ač byl držitelem ukrajinského biometrického cestovního pasu a nepřekročil dovolenou dobu pobytu. Další pochybení žalovaného spatřoval soud v tom, že podle žalovaného správní orgán I. stupně přihlédl k okolnostem, že se jednalo o první porušení právních norem a žalobce spolupracoval, ač z prvostupňového rozhodnutí nic takového vyčíst nelze. Žalovanému dal soud naopak za pravdu stran prokázání nelegálního výkonu práce, neshledal pochybení v rychlém vydání prvostupňového rozhodnutí a aproboval též možnost žalobcova vycestování do domovské země, tj. na Ukrajinu. Závazným právním názorem pak žalovanému uložil, aby jasné a srozumitelně odůvodnil délku zákazu pobytu, dále zaujal postoj, že žalobci nelze klást k tíži neoprávněný pobyt.
15. Žalovaný napadeným rozhodnutím vydaným dne 20. 1. 2022 změnil prvostupňové rozhodnutí ohledně stanovení počátku doby zákazu pobytu a tuto dobu zkrátil z jednoho roku na deset měsíců, ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Shrnul dosavadní průběh řízení a obsah žalobcova odvolání; následně se věnoval odvolacím námitkám. Potvrdil závěr správního orgánu I. stupně, že žalobce v České republice pracoval nelegálně (a to v období od 5. 3. 2021 do 8. 4. 2021), přičemž tato práce naplnila všechny znaky závislé práce dle § 2 zákoníku práce, byla tak bezpochyby naplněna skutková podstata ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců. Ohledně závěru o neoprávněnosti pobytu na území České republiky konstatoval pochybení správního orgánu I. stupně, který nesprávně definoval žalobcovo jednání, avšak z kontextu správního spisu i prvostupňového řízení a rozhodnutí považoval za zřejmé, že řízení bylo vedeno pro neoprávněnou pracovní činnost na území České republiky, tedy nikoli pro neoprávněný pobyt; na právní kvalifikaci žalobcova jednání dle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 daného zákona tedy nemělo toto pochybení žádný vliv. Neshledal překážky ve vycestování žalobce do domovské vlasti, jelikož Ukrajina je bezpečnou zemí původu ve smyslu vyhlášky č. 328/2015 Sb. a žalobce ani netvrdil žádné konkrétní skutečnosti o možném vystavení skutečnému nebezpečí ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců. Nenalezl v prvostupňovém rozhodnutí procesní pochybení ve vztahu k ustanovením správního řádu, ani s ohledem na rychlé vydání daného rozhodnutí. Aproboval též závěr o přiměřenosti správního vyhoštění ve smyslu ust. § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k závaznému právnímu názoru soudu provedl korekci ohledně délky správního vyhoštění, kterou snížil

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

z jednoho roku na deset měsíců; přihlédl k druhu protiprávního jednání (a to po odstranění předešlých pochybení), nově též ke skutečnosti, že šlo o první porušení právních předpisů a žalobce se správním orgánem I. stupně spolupracoval, na druhou stranu shledal, že žalobce do České republiky přijel již s úmyslem vykonávat zaměstnání, místo pobytu na území nenahlásil do tří pracovních dnů a jeho protiprávní jednání bylo ukončeno až na základě pobytové kontroly; délku zákazu pobytu 10 měsíců tak shledal za přiměřenou. Na závěr se zabýval též změnou výroku ohledně okamžiku, od něž bude běžet doba zákazu žalobcova pobytu, a stanovenou dobou k vycestování v délce 15 dnů; neshledal důvody, pro které by měl prvostupňové rozhodnutí zrušit.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Shledal však nezbytnost prolomení kogentní normy dle ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., a to ve vztahu k nové skutečnosti nastalé po vydání napadeného rozhodnutí, která spočívá ve zcela zásadní změně bezpečnostní situace v zemi původu žalobce, a to na základě aplikační přednosti Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/199 Sb. (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady *non-refoulement* (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131). Jedná se o mimořádný případ, kdy soud musí přihlídnout k nové skutečnosti, která nastala po vydání napadeného rozhodnutí a v důsledku které napadené rozhodnutí neobstojí a je dán důvod k jeho zrušení, a to podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění.
17. Soud ve věci nenařídil ústní jednání, neboť postupoval dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a zároveň neshledal důvod provádět dokazování, jelikož nové podstatné skutečnosti týkající se země původu jsou v současnosti již obecně známé (k tomu podrobněji níže).
18. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců *police vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu nebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval.*
19. Dle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

20. Podle ust. § 179 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam brozilo skutečné nebezpečí.* (odst. 1) *Za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.* (odst. 2)
21. Podle čl. 3 Úmluvy platí, že *[n]ikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*
22. Soud neshledal důvodnou námitku, dle které nebylo prokázáno, že by žalobce v České republice nelegálně pracoval. V tomto směru se správní orgány zabývaly naplněním příslušné skutkové podstaty dle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců v konkrétním případě žalobce velice podrobně, lze zcela odkázat na jejich odůvodnění. V tomto závěru správních orgánů neshledal pochybení ani Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 6. 10. 2021 č.j. 19 A 30/2021-18. Pokud žalobce namítal, že se sice nacházel v době pobytové kontroly v prostoru staveniště, ale nevěnoval se výkonu práce, konstatuje soud, že toto tvrzení je v přímém rozporu s výpovědí žalobce ve správním řízení, ve které podrobně popsal, kdy začal v České republice pracovat, jak si práci dojednal, že zde prováděl zednické práce, dělal fasády, popsal pracovní dobu, odměnu za práci i pracovní podmínky. K tomu byly shromážděny i další důkazy, a to úřední záznam z provedené kontroly a seznam kontrolovaných osob podepsaný žalobcem. Činnost vykonávaná žalobcem vykazovala znaky závislé práce ve smyslu ust. § 2 zákona č. 262/2006 Sb. O správnosti tohoto závěru žalovaného tedy soud nemá žádné pochybnosti.
23. I když lze žalobci přisvědčit, že se na území České republiky nacházel oprávněně na základě ukrajinského biometrického cestovního pasu, a to nikoli déle než 90 dní v rámci 180denního období, nemá to na správnost napadeného rozhodnutí žádný vliv. V návaznosti na shora uvedený zrušující rozsudek Městského soudu v Praze totiž žalovaný upravil příslušné závěry týkající se původně chybného resp. nejasného hodnocení neoprávněného pobytu žalobce tak, aby bylo zcela zřejmé, že žalobci není neoprávněný pobyt nijak vytýkán (a není součástí právní kvalifikace jeho jednání), že neoprávněného pobytu se žalobce nedopustil a že tedy neoprávněný pobyt není nijak zohledněn ani při stanovení délky správního vyhoštění. Žalovaný respektoval závazný právní názor zdejšího soudu vyslovený v rozsudku ze dne 6. 10. 2021 č.j. 19 A 30/2021 – 18 a v napadeném rozhodnutí žalobci neoprávněný pobyt k tíži nepřičítel. Skutkový stav byl v tomto směru žalovaným zjištěn dostatečně, v napadeném rozhodnutí není konstatováno, že by žalobce překročil přípustnou dobu 90 dnů pobytu na území schengenského prostoru. Námitka tedy není opodstatněná.
24. Důvodná není ani námitka nepřiměřenosti délky správního vyhoštění. Na základě závazného právního názoru vysloveného v rozsudku zdejšího soudu ze dne 6. 10. 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

č.j. 19 A 30/2021 – 18 žalovaný svá předchozí pochybení napravit, délku správního vyhoštění odůvodnil jasně a srozumitelně, rovněž žalobci nepřičetl k tíži neoprávněnost pobytu. Soud dané odůvodnění shledává za souladné se zákonem, zejména s ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Posouzení učiněné žalovaným považuje soud za vyvážené vzhledem k tomu, že byly dostatečně šetřeny oprávněné zájmy žalobce a zároveň byl kladen důraz i na zájem veřejný. Žalovaný též zhodnotil relevantní okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce, a to včetně úmyslu žalobce vykonávat zaměstnání pojatého již od počátku jeho pobytu, přerušení nelegální práce až v důsledku policejní kontroly, na druhou stranu však i skutečnosti, že se jednalo o první porušení právních předpisů a žalobce spolupracoval se správními orgány.

25. K námitce nepřiměřenosti délky uloženého zákazu pobytu soud dále uvádí, že je na uvážení správního orgánu, jak dlouhou dobu, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016-41, uvedl, že: *„Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisejí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkouvávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.“* Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46).
26. Žalobce přitom v žalobě toliko obecně namítal, že délka správního vyhoštění je nepřiměřená, sám však neuvedl žádné konkrétní případy, které by byly obdobné a žalovaným by byly posuzovány odlišně. Soud má za to, že uložení správního vyhoštění a zákazu pobytu v délce deseti měsíců je adekvátní, nijak nevybočující z mezí správního uvážení, ani z obvyklé praxe správních orgánů. Například podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 9. 2021 č. j. 59 A 9/2021-17 byla soudem akceptována délka zákazu pobytu jeden rok, když žalobce vykonával nejméně dne 26. 2. 2021 pracovní činnost (stavební práce) bez platného povolení k zaměstnání. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 10. 2020 č.j. 19A 27/2020-28 neshledal nepřiměřeným správní vyhoštění cizince na dobu jednoho roku na základě nelegální práce vykonávané v období od 20. 10. 2018 do 27. 11. 2018.
27. Dle konstantní judikatury správních soudů jsou-li naplněny podmínky ust. § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je správní orgán povinen správní vyhoštění uložit, v tomto směru jeho postup nezávisí na správním uvážení. V posuzovaném případě není pochyb o tom, že žalobce se vytýkaného jednání dopustil, uvedené skutečnosti byly jednoznačně prokázány, správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, pokud rozhodly o správním vyhoštění žalobce spolu se stanovením doby k vycestování na základě ust. § 118 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců. Zároveň nebyl dán důvod pro postup dle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a tedy ani pro postup dle ust. § 50a téhož zákona, když žalobce netvrdil žádné okolnosti, které by mohly indikovat

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života, ani takové okolnosti nebyly správními orgány zjištěny.

28. V poslední žalobní námitce žalobce uváděl, že je v jeho případě dána překážka vycestování, neboť na Ukrajině, v zemi jeho původu, probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt. Žalovaný se s tímto tvrzením vypořádal na str. 7 napadeného rozhodnutí, když oblast žalobcova bydliště (Zakarpatskou oblast) označil v souladu s vyhláškou Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, za bezpečnou zemi původu. Doplnil též, že samotný žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, jež by svědčily o opaku. Shledal tak, že nejsou dány důvody znemožňující vycestování dle ust. § 179 zákona o pobytu cizinců. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí (20. 1. 2022) by bylo možné takový postup aprobovat.
29. Jak je ale v současnosti již obecně známou skutečností, na Ukrajině probíhá ode dne 24. 2. 2022 mezinárodní ozbrojený konflikt, který se týká v podstatě celého území státu, dochází k ohrožení civilního obyvatelstva. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 2. 3. 2022 č. j. 41 Az 2/2022-48 poukázal na skutečnost, že boje na Ukrajině se již neomezují jen na část Doněcké a Luhanské oblasti, ale dotýkají se velké části jejího území, včetně hlavního města Kyjeva. V této souvislosti Krajský soud v Brně odkázal na předběžné opatření Evropského soudu pro lidská práva za dne 1. 3. 2022 (blíže viz <https://bit.ly/3HxrjKM>). Štrasburský soud v něm na návrh Ukrajiny, aby vydal předběžné opatření vůči Rusku kvůli „*masivnímu porušování lidských práv ruskými vojsky během vojenské agrese proti suverénnímu území Ukrajiny*“, při vyhovění tomuto návrhu vzal v potaz „*současnou vojenskou aktivitu, která byla zahájena dne 24. 2. 2022 v různých částech Ukrajiny a domnívá se, že vyvolává skutečné a trvající riziko vážné hrozby porušení práv civilního obyvatelstva zaručených Úmluvou, zejména podle článku 2 (právo na život), 3 (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání) a 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života) Evropské úmluvy o lidských právech.*“
30. Tato situace, která představuje zásadní změnu poměrů na Ukrajině, nebyla dána v době vydání napadeného rozhodnutí, a není tudíž pochybením žalovaného, pokud k těmto skutečnostem nepřihlédl. Od aplikace ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. však soud musí ustoupit v situaci, kdy je to třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky České republiky, resp. s ohledem na požadavky práva EU, takové závazky vyplývají i z čl. 2 a 3 Úmluvy, které zakotvují právo na život a zákaz mučení a z čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
31. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2015, č.j. 2 Azs 163/2015-28, který se týkal uložení správního vyhoštění: „*Obecně platí, že při přezkumu správního rozhodnutí vycházejí krajské soudy ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a Nejvyšší správní soud nepřiblíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na určité zvláštnosti řízení v cizineckých věcech je třeba připomenout, že tato procesní pravidla mohou být prolomena jinou normou, která požívá aplikační přednosti, a to zejména Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady non-refoulement (viz např. rozsudky*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131). “K prolomení zásady dle ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. z důvodu aplikace pravidla non-refoulement v případech správního vyhoštění rovněž vizte rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2015, č.j. 3 Azs 198/2014-24. Judikatura tak tuto možnost připouští v těch případech, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem v řízení před správním soudem mělo přímo za následek dotčení nějakého základního práva.

32. Shodně v rozsudku ze dne 21. 10. 2019, č.j. 1 Azs 246/2019-31 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. musí ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky, resp. s ohledem na požadavky práva EU (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, bod 22, či ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, body 21-23). Při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je v této otázce třeba vyjít z kritérií, která již dříve rozvedl Nejvyšší správní soud ve věcech mezinárodní ochrany. Jedná se o situaci, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem mělo za následek porušení zejména zásady non refoulement zakotvené v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, práva na život, zákazu mučení a podrobování krutému a nelidskému zacházení, a práva na soukromý a rodinný život garantovaných v čl. 2, čl. 3 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (srov. rozsudek ze dne 2. 3. 2017, č. j. 10 Azs 315/2016 – 29).“*
33. S ohledem na výše uvedenou obecně známou skutečnost spočívající v existenci mezinárodního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině shledal soud, že napadené rozhodnutí neobstojí z hlediska závěru, že nejsou dány důvody znemožňující vycestování a vycestování žalobce je možné. V tomto směru je nezbytné, aby správní orgán zásadním způsobem doplnil dokazování, znovu se zabýval tím, jaká je zcela aktuální situace na Ukrajině a znovu posoudil, zda v daném případě existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, tedy zda je důvodná obava, že by žalobci ve státě původu hrozilo skutečné nebezpečí. Z tohoto důvodu soud napadené rozhodnutí zrušil dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
34. Podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
35. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu) a náhradu hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 800 Kč a 21% DPH ve výši 1 428 Kč, tedy celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. března 2022

Mgr. Kateřina Peroutková, v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.